

Treballadors de la terra, penseu-hi

per P. CEREZO

La llei de conreus votada pel Parlament Català és justa, és humana, assegura la llibertat del treballador del camp i estableix un millorament social, per això les dretes reaccionàries renegant dels seus principis han fet tots els possibles per suspendre la seva aplicació i ara voldrien destruir-la.

El contingut trenca els motlles de l'actual i absurda legislació civil que era de privilegi per la classe propietària; aquesta no pot comprendre que l'arrendatari té d'ésser home que pugui pensar i obrar d'acord als dictats de la seva consciència, té d'ésser home que, estimant el treball, trobi una més compensació en el seu esforç, descriurem algun dels seus principis:

Comiat: Aquest dret, fins avui era l'arma poderosa que tenia el propietari per a sotmetre el conreador; aquest no podia ésser home lliure i estava obligat a mantenir el caciquisme. La llei de contractes de conreu estableix que el comiat sols podrà ésser per falta de pagament; així sap el conreador que, complint amb el seu deure de pagar, per cap altre motiu podrà ésser acomiadat. Es una conquesta per l'arrendatari que representa la seva llibertat i garanteix la seva personalitat.

Preu d'arrendament: En la legislació civil es diu que les parts són lliures per establir un preu contractual. En la pràctica, el propietari variava continuament el preu d'arrendament, i l'arrendatari tenia sols un camí: sotmetre's. La llei de contractes de conreu estableix que el preu d'arrendament podran establir-lo de comú acord les parts contractuals i en cas de desavinença serà establert per una Junta Arbitral que, ajustant-se a unes normes determinades, fixarà el just preu que no

serà mai superior a la renda del 4 per cent; aquest preu pot ésser revisionat cada sis anys a petició de les parts davant de la Junta Arbitral que cuidarà de fixar el nou preu, seguint les mateixes normes. La quantitat assenyalada com a preu d'arrendament pot ésser pagada per mitges anualitats vençudes. Les aventatges d'aquest procediment són moltes pel conreador; cal sols dir que el preu no podrà ésser mai un caprici del propietari i que el seu import serà sempre el just amb marge suficient perquè l'arrendatari pugui viure del seu propi esforç i que la major producció filla del seu major treball solament beneficiarà a l'arrendatari.

Duració del contracte: A l'establir-se un contracte es senyalava un temps de duració que gairebé sempre era un plaç curt; a l'acabar-se, solament es prorrogava d'any en any sense cap garantia per l'arrendatari; aquest sempre es trobava obligat a admetre un comiat voluntari o un augment de preu forçós. La llei de contractes de conreu estableix que la durada del contracte serà de sis anys tàcitament prorrogable d'any a any a voluntat del conreador i per temps indefinit. Aquest dret és una garantia d'estabilitat de treball, car l'arrendatari sap que pagant el just preu té assegurada la seva vida a les terres arrendades.

Millores: Si un arrendatari de terres feia una millora en la propietat podia obtenir una aventatge de moment, però després servia perquè se li fes un augment en el preu d'arrendament perquè la propietat havia obtingut un augment de riquesa i cap indemnització en podia exigir. La llei de contractes de conreu estableix un procediment a seguir per fer millores necessàries o obligatòries: esta-

blertes les millores pel conreador queden sempre a favor seu les aventatges que n'obtingui; es valoritzaran a favor seu en cas de venciment del contracte. Aquest dret farà que es facin els possibles per a millorar les terres i obtenir una major producció que es convertirà en millors ingressos pel treballador del camp.

Dret d'adquisició: Fins avui a l'arrendatari li era difícil poguer comprar les terres per ell treballades; l'excessiu preu de cost, l'impossibilitat de fer estalvis, el neguit de no estar segurs amb el contracte, tot eren contrarietats que li feien irrealitzable el seu desig. La llei de contractes de conreu estableix que passats un determinat nombre d'anys de duració el contracte d'arrendament, automàticament l'arrendatari pot fer ús del dret d'adquisició convertint-se en propietari de les terres arrendades, donant-li facilitats de pagament perquè pugui ésser factible el seu anhel.

Humanisme de la llei: Tots els drets previstos en la llei de conreu, en cas de mort de l'arrendatari, són traspassats a favor de la vídua i fills. La vídua pot fer ús de l'excepció de sub-arrendament. La vídua és la única que ha de decidir si ha de donar per acabat el contracte. Aquest dret defensa la vídua i fills petits per a que no hagin de quedar desemparats ni bandejats d'aquelles terres que també havien treballat.

Aquesta llei serà llei si el poble vol; els treballadors del camp, en aquesta lluita electoral, han de demostrar-ho. L'aplicació de la llei depent de que a Catalunya governin els partits d'esquerra.

Presó de Girona, 4 febrer 1936.

Cal treballar per la segona victòria

per J. PUIG-PUJADES

La seguretat de la segona i definitiva victòria ha d'estimular els nostres esforços per a que sigui aquesta completa i definitiva. Hem dit segona victòria, car la primera ha sigut esplendorosa com hauríem somniat.

Els republicans catalanistes de tota la vida que hem considerat consubstancial la forma republicana amb una relativa llibertat de Catalunya, sentim la recança de l'indiferència amb que el poble veritable, racialment liberal de Catalunya i d'Espanya entera, contemplava el plet de l'Autonomia Catalana. Els obrers especialment restaven frets davant del problema nacionalista perquè el consideraven un retrocés, romanalla tradicional inconnectable amb les ànsies de redempció econòmica i social que eren la seva justa obsessió.

L'esquerra catalana amb el seu gloriós President Macià inicià el miracle fent que el poble i els obrers no solament s'interessassin del problema nacionalista sinó també que s'interessessin i fins s'apassionessin per ell. Aquella repulsió que inspira-

va el parlar de catalanisme, que durant trenta anys era evocador de capitalisme i clericalisme; aquella repulsió que el poble veritable sentia per les reivindicacions de Catalunya, començà a esvaïr-se en veure els homes de l'esquerra, liberals, i progressius, convertits en els seus paladins. Ha calgut però, que Catalunya sortís en defensa de la dignitat de la República contra el feixisme, sumant-se a la protesta que el poble conscient d'Espanya portà a terme el 6 d'octubre, per a que la seva causa, adquirís tota aquella plenitud que li assegura la victòria definitiva. El fet de la coalició republicana obrerista, signant el seu manifest, en el qual des de l'«Izquierda Republicana» fins al «Partido Obrero de Unificación Marxista» afirmen que «repondran en su vigor la legislación autonómica votada por las Cortes Constituyentes, y desarrollaran los principios autónomos consignados en la Constitución», és, ja, la primera gran victòria assolida per Catalunya en aquestes eleccions legislatives:

Tots els catalanistes de bona fe, tots els honorats aimants de les llibertats de la nostra terra, han de reconèixer que mai la Lliga Catalana amb els seus trenta anys d'anquilosament i defensa dels interessos dels poderosos, hauria assolit el recolçament dels nostres drets per tot el poble veritable,

Aquesta gran victòria indiscutible ens ha d'encoratjar per assolir la segona, o sia, reconquerir la República i el sentit esquerà de la República. Per assolir-lo no devem estalviar cap esforç ni moral ni material, posant-hi cada ú tot allò que pugui; els oradors amb la parla, els escriptors amb la ploma, l'obrer predicant als seus companys de taller, la dona de casa fent-ho entendre a l'hortelana que li ven l'enciam. Amb tots i cadascú dels qui tractem, devem parlar-los; dels nostres ideals de redempció i del deure que tenim en fer-los triomfar esplèndidament.

Cal treballar doncs, per assolir la segona victòria, ferma i completa com la primera.